

פרשת פינחס – יראה ושמחה

בפרשה כתוב הציווי על הקרבת קורבן התמיד. בכל יום היו מקריבים שני כבשים, אחד לקורבן תמיד של שחר ואחד לקורבן תמיד של בין הערביים. במסכת תמיד (פרק ג משנה ב) מסופר שבכל בוקר הממונה על הכהנים היה שולח כוהן אחד כדי לראות האם כבר האיר האופק במזרח. אם הוא אומר שהאיר המזרח, שואל אותו הממונה: "האם האור הגיע עד חברון?" ורק לאחר שהוא מאשר זאת, שוחטין תמיד של שחר. שאלת הממונה קשה: והרי אי אפשר מירושלים לראות עד חברון! אלא התשובה היא שמדובר רק על ראיית התפשטות האור באופק המזרחי דרומה, לכיוון הרי חברון, ובכוונה רוצים להזכיר את חברון כדי להזכיר "זכות אבות" הקבורים בחברון, שבזכותם יעמוד המקדש על מכוננו (תלמוד ירושלמי, יומא פ"ג ה"א). כמו כן, הזכרת חברון מזכירה את הבטחת ה' לאברהם בברית בין הבתרים, לאחר ששאל אברהם: "כִּמָּה אֶדַע כִּי אֵיךְ־שָׁנָה?" (בראשית טו ח), ופירש רש"י ששאלתו היא: באיזו זכות יתקיימו ישראל בארץ ישראל? ענה לו הקב"ה: בזכות הקורבנות. על חשיבות הקרבת קורבן התמיד מספרים רבותינו במסכת סוטה (מט:), שכאשר הייתה בירושלים מלחמת אחים בין הורקנוס ואריסטובולוס ממשפחת בית חשמונאי, כשכל אחד מהם רצה להיות מלך, אריסטובולוס היה בתוך ירושלים והורקנוס צר על העיר מבחוץ, ובכל יום היו היהודים שבתוך ירושלים משלשלים מעבר לחומה קופה עם כסף לאותם שצרים עליהם מבחוץ, והם היו מעלים להם שני כבשים להקרבת קורבן התמיד. יום אחד אמר זקן אחד לאותם שבחוץ: "תדעו, כל זמן שהם מקריבים קורבן תמיד – לא תצליחו להכניע אותם". למחרת העלו להם חזיר במקום שני כבשים, וכשהגיע החזיר לחצי גובה החומה, נודדעה ארץ ישראל ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה. באותה שעה אמרו: "ארור אדם שיגדל חזירים".

את ההגהה הראשונה שלו על שולחן ערוך חלק אורח חיים פתח הרמ"א בזו הלשון: "שְׁוִיִּיתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד (תהלים טז ח) – הוא כלל גדול בתורה ובמעלות הצדיקים", ואת ההגהה האחרונה שלו על אורח חיים (סימן תרצז) סיים הרמ"א בפסוק (משלי טו טו): "נָטוּב לֵב מְשֻׁמָּה תְּמִיד". הרמ"א הזכיר פעמיים תמיד, בתחילה ובסוף. אמרו על כך ששני התמידים (לא הצלחתי לקבל את ההוספה) בדברי הרמ"א הם כנגד שני קורבנות התמיד שמקריבים בכל יום (עיין שערי תשובה בסימן תרצז).

משמעות הדבר: "שְׁוִיִּיתִי ה' לְנִגְדֵי תְּמִיד" – זו עבודת ה' ביראה. ו"נָטוּב לֵב מְשֻׁמָּה תְּמִיד" – זו עבודת ה' בשמחה. וכמו שבכל יום מקריבים שני קורבנות תמיד, כך צריך ששתי מידות אלה ילוו כל אדם בכל יום בעבודת ה': יראה ושמחה.

יהי רצון שמתוך שלמות בעבודת ה', נזכה כבר בקרוב להקריב את קורבנות התמיד בבית המקדש, שנזכה לבנותו במהרה בימינו.